

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

“BİLMEM” DEMENİN FAZİLETİ

Es-selamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatuhu.

Euзу bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismiLlāhi r-Raḥmāni r-Raḥīm.

Ve s-salatu ve s-selamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.

Meded yā ResūlaLlāh, meded yā Sādāti ‘Ashābi ResūliLlāh, meded yā Meşāyihinā,

Destur Mevlāna Şeyh Abdullāh el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-

Hakkani. Meded. Tarikatuna es-Sohbe vel hayru fil Cemiyyeh.

Peygamber Efendimiz sallAllahu aleyhi ve sellem buyuruyor: "Ahir zamanda ilim azalır, âlim çoğalır." Bu ne demek? Yani kendini bir şey zanneden insanlar çoğalır. İnsanlara yanlış ilimler, yanlış bilgiler verirler; bu da insanları yoldan çıkarır. "Âlim" geçinen o ulema-i sū' (kötü âlimler) büyük bir vebal altındadır. Onlardan pek çok var. Kendi kafalarına göre fetva verirler. Kendi arzularını göre yahut menfaatlerine göre konuşurlar. Ahir zamanda, işte şu yaşadığımız zaman böyledir. Her birisi kendi kafasına göre ne geliyorsa onu söyler. Üstelik kendisi de buna inanır: "Ben doğru söylüyorum; baksanıza, insanlar bana danışıyor, 'Ne yapalım, nasıl edelim?' diye soruyor." Böylece kendisini vebal altında bırakmış olur. Çünkü insanlar onun dediğini yaparsa mesuliyet tamamen ona aittir.

Onun için, en büyük âlimler dahi "Bilmiyorum" derlermiş. Bilmedikleri meseleye doğrudan "Bilmiyorum" derlermiş. Malikî mezhebinin kurucusu İmam Mâlik Hazretleri'ne sual sormuşlar. "Buna ne dersiniz?" "Bilmiyorum" demiş. Galiba sorulan elli sualden otuz beşine "Bilmiyorum" cevabını vermiş. Soran kişi hayretle: "Nasıl bilmezsiniz?" demiş. O da: "Ben vebal altında kalmak istemem; bilmediğime 'bilmiyorum' derim" buyurmuş. "Bilmiyorum" demek de büyük bir meziyettir, bir fazilettir. Zira bilmediği hâlde nefsine uyup "Beni cahil sanmasınlar" diyerek cevap veren kimse vebal altında kalır.

Onun için, bilmediğin bir mesele varsa araştırarak, soracaksın. Çünkü her konuda fetva veren, fetva uyduran çok insan var. Bunun vebali çok büyüktür. Ortada akla sığmayacak öyle acayip laflar, uydurma fetvalar ve cevaplar var ki burada saysak akşama kadar bitmez. Onun için, çok dikkatli olmak lazım; vebal altında kalmayın. Vebal nasıl bir yüküdür? Üzerinize yüz kilo koysalar ezilirsiniz, beş yüz kilo koysalar büsbütün mahvolursunuz; vebal ise bundan çok daha ağırdır! Gözünüzle görmüyorsunuz fakat yükü öyle ağırdır ki ahirette bin pişman olursunuz. Dünyada bir şey soran olursa: "Müftü var ona sor, hocalar var onlara danış" deyin. Sakın bilmediğiniz meselelere girip de vebal yüklenmeyin. Miras olur, aile meselesi olur, para işi olur... İyice bilmediğiniz hususlara karışmayın; "Bilmiyorum" deyin. "Bilmiyorum" dersiniz o yükten kurtulursunuz. Şayet gerçekten biliyorsanız ve faydalanacak insanlar varsa ancak o zaman söylersiniz. Aksi takdirde, nefsini için "Beni ayıplamasınlar" dersiniz yanılırsınız; nitekim koskoca İmam

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Mâlik'e bile şöyle demişlerdi: "Sen bunca ilminle nasıl bilmezsin, o kadar âlim geçiniyorsun?" O ise: "Ben vebal altına giremem" diye karşılık vermişti. Şimdikiler ise hiçbir şey bilmeyen bir cahil cühela takımı... Âlim kisvesiyle millete yol göstereyim derken hem kendilerini hem de milleti yoldan çıkarıyorlar. Allah muhafaza eylesin. Allah hepimizi böyle kimselerden ve nefsine uyan insanlardan muhafaza buyursun.

Ve-min Allahi t-tevfık. El-Fatiha.

Mevlana Şeyh Muhammad Adil er-Rabbani
05 Eylül 2026 / 23 Rebiülevvel 1448
Sabah Namazı – Akbaba Dergahı, İstanbul